

Bácsmegyei Függetlenség

A BÁCSBODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., negyedévre 3 kor.
Tanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 korona.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap tulajdonos „Bácsmegyei Függetlenségi és 48-as Párt” megbízásából:
FALCIONE LAJOS.

Felelős szerkesztő:
PINTÉR GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Mungók alkonya.

— Egy választás tanulságai. —

Talán szerencsénk a mungóknak, hogy a föltartóztathatlan szükségszerűséggel fejlődő politikai események ma-holnap véget vetnek a garázdálkodásuknak. Mert ha véletlenül még egypár esztendeig uzurpálhatnák a hatalmat, akkor annyi összegyűlne a rovásukon, hogy már nem is a csúfos bukás volna az osztályrészük, hanem az általános gyűlölet és közútálat olyan magasra nőne ellenük, hogy végre úgy söprűznék ki őket, mint ahogy hajdanában a céda személyeket kisöprűzték a határból.

Szembeszökő tény, hogy a kormánypártnak azok a tagjai, akik nem júdás-pénzért és nem eszem-izomért csatlakoztak a feketesárga mungózászlóhoz, hanem különböző befolyásoknak és rábeszéléseknek engedve, féligmeddig jóhiszeműen adták oda a szavazatukat, s azzal a halvány reménységgel ámították magukat, hogy hátha mégis hoz valami jót, vagy legalább kiengesztelőt az a sokat hangoztatott „nemzeti munka,” — most már megdöbbenéssel és talán töredelmes magukbaszállással látják illuzióiknak szertefoszlását; kezdik érezni,

hogy tulajdonképpen egy nemzetellenes és kártékony politika támogatására, s egy csomó stréber szekérének tolására kihasználták őket. Ennélfogva — talán anélkül, hogy maguk is észrevennék — ösztönszerűleg iparkodnak magukat kivonni a hamis zúzajú politikai Sven-gálik hipnotizáló befolyása alól.

Ennek az örvendetes jelenségnek és üdvös lelki átváltozásnak tünetét látjuk mi a kedden lezajlott iparkamarai választásban, amely a kormánypárt minden várakozást felülmúló csúfos bukásával végződött; s amelyet bizvást úgy taksálhatunk, mint a választó közönség szabad akaratának önértetes megnyilatkozását, szemben a mungópártvezetőség erőlködésével.

Nyílt titok, hogy a függetlenségi és 48-as párt távol tartotta magát ettől a választási mozgalomtól és semlegeségét annyira megőrizte, hogy a pártkör helyiségét sem engedte át a szokásos kortesértekezlet céljaira. Ellenben a mungó pártvezetőség minden követ megmozdított, hogy a választásnál a saját kreaturáit juttassa diadalra.

Az iparosok körében, ahol a mungók minoritásban vannak, nem mertek

nyíltan föllépni, hanem kerülő úton, hipokrita okoskodással kísérelték meg jelöltjeiket becsempészni; s annyit el is értek, hogy több párttöredékre tagolták szét az iparosok seregét. De taktikázásuk a kitűzött célt — a politikai pártsikert — még sem érthette el.

A kereskedők körében már nyílt sisakkal, határozott pretenziókkal léptek föl. Bízta abban, hogy ott sok a politikai párthívük. Kifejezetten hivatalos jelölteként állítottak tehát, még pedig a képviselőválasztásnál kortes-érdemeket szerzett oszlopos mungókat, és hangoztatták, hogy azoknak megválasztását a mungó párthűség követeli. Hangoztatták azt is, hogy a főispán oly nagy súlyt fektet erre a választásra, s annyira fontosnak tartja a mungó pártvezetőség jelöltjeinek győzelmét, hogy direkt ezért sietett haza karlsbadi fürdőzéséből; ami, mellesleg legyen mondva, nem volt ugyan igaz, de kortesfogásnak mégis fölhasználták abban a reményben, hogy a főispáni tekintély majd a javukra billenti a mérleget.

A mungó vezérkar erősen dolgozott tehát és mi lett az eredmény? Az lett, hogy a kormánypárt tagjai közül is

TÁRCA.

Veszedelemes útitárs.

— Franciából. —

Revol barátomat vártam a lyoni pályaudvaron. A vonat éppen berobogott. Revolt nem bírtam azonnal az utasok tömkelegében fölfedezni. Velem szemben egy vasúti kocsiból különös társaság áradt ki. Először egy kövér úr és egy kövér asszony; azután két kövér gyermek; végül egy kövér dada egy kövér csecsemővel. Utánuk tömérdek podgyász következett; közte egy madárkalitka; végül egy óriás, lompós kutya, melyet pórázon vonszoltak. Csak a kutya után került elő a kocsi ülésből Revolt, aki most még szikárabbnak tűnt föl előttem, mint valaha. Kézsorítása forró volt és lázas.

— Szegény barátom! — mondtam neki.

— Nincs igazad, ha sajnálsz! — felelt Revolt. — Ellenkezőleg, még áldottam ezeket az embereket! Ha tudnád, hogy mily örömmel üdvözöltem őket, mikor a kocsimba szállottak. Sokkal szívesebben szorongtam velük a kupéban, mint mikor csak másodmagammal voltam benn; de az a másik egy örült volt, aki egy órán keresztül célba lövöldözött reám!

— Lehetetlen! Egy örülttel utaztál?

— Igen; egy kötözni való bolonddal! Majd elmondom neked a kocsiban. Most már csak nevetek rajta; de bezzeg, akkor!

Föltettük barátom málháját a oérkocsira s miközben hazafelé hajtottunk, barátom elkezdte a mesemondást:

— Larocheben szállottam be egy elsőosztályú kocsi. Csak egy úri ember ült benn, aki felém háttal fordulva, nézett ki az ablakon. Midőn a vonat megindult, az én emberem visszafordult. Tekintete és mosolya azonnal sajtószerű benyomást tett rám, anélkül, hogy okát tudtam volna adni: miért? Alakja nyúlánk volt; arca kétágú szakállban végződött; szeméből éles, zöld sugarak csillogtak elő és mosolya csodálatos, nyugtalanító, merev. De azért észrevettem, hogy udvarias akar lenni hozzám.

— Ugy tett, mintha engedelmet kérne ahhoz, hogy tovább dohányozhassék, pedig nem volt nála szivar. De azért tovább beszélt róla.

— Nem éppen kellemes az illata. Olyan, mint a szurok. De meg lehet szokni... Orvos ön?

Tagadólag intettem. Kétkedni látszott az őszinteségemben, fürkészően, bizalmatlanul szögezte rám a szemét. Végül kijelentette:

— De én az vagyok. Híres, nagyon híres orvos! Különösen a madarakat tanulmányozom és az ő betegségeiket gyógyítom. Igen: rájuk nézek és ők meggyógyulnak...

— Ah! — kiáltottam föl izgatottan.

Most már tudtam, kivel van dolgom. Az ablakra néztem: a vonat roppant sebességgel rohant. Egy pillantás a menetrendre: egy álló óráig, egész Joigneig, sehol sincs állomás. Kerestem a vészjelzőt: éppen az örült feje fölött volt. S útitársam le nem vette rólam a szemét: követte még a tekintetemet is. Szigorúan összeráncolta szemöldökét és újra kérdezte:

— Ön orvos?

— Nem, nem vagyok orvos, — feleltem.

— Akkor hát mért néz egyre a csengetyűre? — kérdezte az örülteknél oly gyakran éles megfigyeléssel.

Kigombolta a felső kabátját és a belső zsebéből egy kis játék-revolvert vett elő.

— Orvos ön? — ismételte.

— Nem, nem! — kiáltottam föl kétségbeesve, miközben a kettő közt haboztam: vagy rávetem magamat és az életem kockáztatásával kicsavarom kezéből a fegyvert; vagy iparkodom szép nyájasan lecsendesíteni.

Az örült mélabús hangon mondá:

— Akkor ön örült. Sajnálom önt...

a bátrabbak nyíltan kimondták, hogy itt nem deferálnak, s magukra jelöltek oktrojálni nem engednek. A választásnál pedig az a csúfos kudarc érte a hivatalos mungó jelöltek, hogy az utolsó órában kénytelenek voltak kijelenteni, hogy nekik — *savanyú a szőlő*. És hiába is forszírozták volna a dolgot, mert mindössze egyetlen egy szavazatot kapott az egyik hivatalos mungójelölt, a másik pedig egyet sem.

Az egész választás a függetlenségi párt, illetőleg a gazdasági önállóság híveinek fényes győzelmével végződött.

Bízvást a közszellem egészséges átalakulásának, a mungó uralom alkonyodásának tanujelül tekinthetjük tehát ezt a választást. Hiába rabolták el a képviselői mandátumot; hiába tartja kezében a városi törvényhatóság gyeplőjét a mungó pártvezetőség: ime, a választó közönség, a hamisítatlan közvélemény, a szabadon megnyilatkozott népakarat megtagad velük minden közösséget, s férfias eréllyel emancipálja magát a hivatalos presszió alól.

Ne merjük tehát többé azt mondani, hogy Zombor a mungóké. Csak egy törpe minoritás múló inváziója van itt, amely a szoros értelemben vett hivatalos téren, hatalmi eszközökkel, ideig-óráig még uralkodik ugyan, de az öntudatra ébredt közakarral szemben maholnap nem lesz egyéb, csak — füst és pára, mely nem sokára nyomtalanul eltűnik és megsemmisül, mintha soha se lett volna.

Nekik immáron alkonyodik, nekünk pedig virrad. De hiába mondják a mungó szócsövek, hogy ezzel mi csak ámtjuk magunkat. — Mivelhogy írva vagyon:

— Majd hozzátette: — Nem szeretem az örülteket. De mégis ápolom őket, pusztá könyörületeségből, mert jó szivem van. Négyezeröttszázhetvenöt örültét tartok a kórházamban. — Sietett magát kijavítani: — Pardon, csak négyezeröttszázhetvenháromat. Elfelejtettem, hogy tegnap kettő meghalt.

— S hogy haltak meg? — kérdeztem én, érdeklődést színlelve.

— Egyszerűen, — felelt az örült. — Megölttem őket, így ni...

Ezzel megnyomta a pisztoly ravaszát és golyót röpített ki az ablakon.

— Így ni! — bölintott, mint akinek nagyon tetszik a dolog.

S felém tartotta a fegyver csövét; feje körül lassan oszlott el a lövés kék füstfellege. A durranást elnyelte a robogó vonat zaja.

— Azért mondom ezt önnek, — mondá — hogy megmutassam: egyáltalán nem félek az örültektől. És most lesz szíves nekem valamit énekelni? Valami szép opera-áriát?

Szava lágy volt, csengő és behízelt; de félig behunyt pillái alól úgy sandallított rám, mint ugrás előtt a macska.

— Nem tudok énekelni — dadogtam. Folytatása következik.

„Nem azért virrad, mert a kakas kukorékol, hanem a kakas azért kukorékol, mert virrad.“

Justh Gyula a helyzetről.

Beszámolóbeszéd Makón.

Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt elnöke, a makói kerület országos képviselője vasárnap tartotta meg Makón beszámolóját. Justh Gyulát egész sereg politikai kísérte le kerületébe, ahol impozáns módon fogadták. Szombaton este érkezett Justh Gyula politikai barátaiival. A pályaudvaron ezrekre menő tömeg várta. *Szilvássy* Lajos kir. tanácsos üdvözölte. A pártelnököt és vendégeit lampionos menet kísérte a pályaudvarról a városba.

A népgyűlést vasárnap délelőtt tíz órakor tartották meg. Már jóval a népgyűlés megkezdése előtt nemzeti színű zászlók alatt, zeneszó mellett vonultak föl sz egyes népkörökből a függetlenségi polgárok. Egymás után érkeztek meg a különböző városok kiküldöttei, így: a hódmezővásárhelyi, a szegedi, az aradi, az aradmegyei, a nagylaki, a földéaki, a battonyai, a mezőkovácsházi, a kunágotai, a csanádapácai, a mezőkovácsházi, a kunágotai, a csanádapácai, a apátfalvai függetlenségi és 48-as párt küldöttsége. A szociáldemokrata pártok közül képviseltette magát a szegedi és az aradi.

Több, mint tízezer ember helyezkedett el a városháza előtti Piac-téren nemzeti színű zászlók alatt. A piros-fehér-zöld drapériákkal és címerekkel díszített hatalmas pódiumon foglalt helyet Justh Gyula és kísérete. Amint Justh Gyulát a tömeg a pódiumon megpillantotta, nagy éljenzésben tört ki. A meg-megújuló éljenzés és taps lecsillapultával *Szűcs* József a népgyűlést egybehívók nevében megnyitotta a gyűlést és elnöknek ajánlotta *Kiss* Pál dr.-t, jegyzőnek *Espersitt* János dr.-t választották meg.

Justh Gyula beszámolójára került a sor. Köszönétén kezdte a fogadtatásért, majd a multak politikáját fejtegette. A tavalyi képviselőválasztásokat bírálta a törvényesség tekintetéből és arra a következtetésre jutott, hogy mai törvényeink keretében az obstrukció az egyedüli eszköz a választási korrupció megtorlására és lehetetlenné tételére.

És hiába minden mentési kísérlet, a Khuen-kormány napjai meg vannak számlálva. Nincs mentség: ki miben vétkezik, abban kell elpusztulnia. Hiába veszik körül a halálos beteg ágyát tudósok, orvosok, professorok, hiába javasolnak képtelenebbnél képtelenebb eszközöket, hiába a főispánok által preparált törvényhatóságok injekciói: mind nem használnak semmit és csak arra lehetnek alkalmasak legfeljebb, hogy meghosszabbítsák az agóniát. (Ugy van! Ugy van! Zajos tetszés.) Ezután áttért arra, hogy a képviselőház elnökségét szeretnék némelyek a házszabályok megsértésébe és erőszakoskodásokba belevinni. De ez nem sikerül nekik. Mert tudja az elnökség, tudja mindenki, hogy a házszabályok megszegésével, erőszakkal elfogadott törvényjavaslatok sohasem fognak törvényekül elismertetni és a házszabályok rendelkezéseinek megsértésével létrejött határozatok önmagukban semmi-seknek tekintendők. (Zajos tetszés és éljenzés.)

Tisza István gróf (Zajos abcugkiáltások) félti tőlünk a parlamentárizmust, mintha csak nem éppen ő lett volna az, aki alig néhány éve a parlamentárizmust egy zsebkezdőbe akarta belefojtani. Tisza és Khuen elvesztették a jogukat ahhoz, hogy a parlamentárizmus szepőlten lovagjalul csapjanak fel. (Zajos tetszés.) Tőlünk senki se féltse a parlamentárizmust, a népképviselőket. Mi éppen ellenkezőleg, meg akarjuk valósítani a valódi, a hamisítatlan népképviselői rendszert, amikor létesíteni akarjuk az általános, egyenlő és titkos, községenkénti választójogról szóló törvényt és biztosítani akarjuk minden eszközzel a választások tisztaságát. (Hosszantartó éljenzés.)

Az új hadügyminiszter közkezre került nyilatkozatait olvasva, önkénytelenül is a hír-

hedt chlopyi parancs jut eszünkbe. Telve van az közjogi bottásokkal és rémes perspektívát nyújt a katonai terheknek az eddigénél is nagyobb, fokozottabb mértékben való szaporítása tekintetében. Az önálló magyar állam, a magyar államnyelv, a közös hadsereg kiegészítő részét képező magyar hadsereg előtte — úgy látszik — teljesen ismeretlen fogalmak. Egyenrangú tényezőnek tartja magát a magyar állammal, biztosít bennünket nagy kegyesen, leereszkedőleg rokonszenvéről. Nem vezeti — úgy mond — ellenséges indulat, ellenszenv Magyarország irányában. Mintha bizony ellenséges indulattal, ellenséges érzülettel és ellenszenvvel lehetne ma Magyarországnak hadügyminisztere. Imperatori allűrökkel veregeti meg a magyar „tipus“ vállait, viseljétek jól magatokat, szavazzatok meg mindent, amit kívánunk, ne nehézményezzétek, hogy a költségvetésben megállapított költségeken felül is költségeink és akkor majd jó barátok maradunk és akkor majd nem fogom éreztetni veletek ellenszenvemet. Különben a véderőjavaslat egyes pontjait gyengéknak tartja és nyíltan megvallja, hogy a hadsereg hadképességének biztosítására még több pénz- és véráldozatra lesz szükség.

Ilyen beköszöntő után képtelenség a véderőről szóló törvényjavaslat további tárgyalása. (Zajos helyeslés.) A kormány kötelessége azt a napirendről levenni. Nekünk kötelességünk az obstrukciót kettőzött erővel folytatni.

Beszédét azzal fejezi be, hogy Magyarország politikai és társadalmi épületének alapjait újra kell építenünk és az osztályuralom helyébe a nép uralmának kell jönnie. Adja Isten, hogy minél előbb így legyen. (Hosszantartó és megújuló lelkes éljenzés.)

Justh Gyula beszéde után felszólalt *Kun* Béla képviselő, utána a szociáldemokraták hivatalos szónoka, dr. *Kunfi* Zsigmond, majd a választójogi szövetség részéről dr. *Jászi* Oszkár, továbbá *Buza* Barna és *Hajdu* Frigyes volt országgyűlési képviselők. *Espersitt* János dr. javaslatára és az összes függetlenségi küldöttségek vezetőinek hozzájárulását bejelentő nyilatkozatai után egyhangúlag a következő határozati javaslatot fogadták el:

„A makói polgárságnak szeptember 24-én tartott népgyűlése egyhangúlag kimondja, hogy a parlamentben napirenden levő véderőjavaslatok törvénybe iktatása az ország vagyoni helyzetét súlyosan támadja meg. A kívánt vér- és pénzáldozat teherviselési képességünket túlhaladja és így az azok ellen megindított parlamenti harc nemzeti szempontból kívánatos és azok ellen minden célravezető eszközt felhasználni a küzdő ellenzéknek kötelessége, mert küzdelmük önzetlen, helyes és a nép millióinak érdekében történik. A mostani parlament nem fejezi ki a nép akarátát, mert censusos választójogunk ennek kifejezésére nem is alkalmas; miért is a népgyűlés feliratban kéri a képviselőházat, hogy a véderőjavaslatok vizsgálata mellett megfelelő módon utasítsa a kormányt, hogy az általános, egyenlő és titkos községenkénti választói jog törvénybe iktatására javaslatot terjesszen elő.“

A gyűlést dr. *Kardos* Izso rekesztette be. Utána bankett volt. A képviselők még a délután folyamán visszautaztak, a csanádme-gyeiek azonban ott maradtak, hogy a megye közgyűlésén részt vegyenek.

HIREK.

Az október 8-iki népgyűlés. Ugy itt Zomborban, mint az egész vármegye területén és Budapesten, a politikai körökben is, élénk érdeklődés mutatkozik a zombori függetlenségi és 48-as párt által október hó 8-án rendezendő népgyűlés iránt, amely tiltakozni fog az elviselhetetlen katonai terhek ellen és követelni fogja a népparlamentet. — A zombori közönségből nemcsak a függetlenségi, hanem más pártokhoz tartozók, sőt még azok közül is sokan részt vesznek a gyűlésen, akik a képviselőválasztásnál a kormánypárttal szavaztak, mert — akármit mond is a hivatalos

világ — a hamisítatlan közvélemény pártkülönbség nélkül fölháborodással fogadja azt a törekvést, hogy a néptől összes keresményét katonai célokra akarják elszedni, anélkül, hogy valamit adnának érte, vagy beleszólást engednének a népnek az ország sorsának intézésébe. A vidékről egyre-másra érkeznek a bejelentések, hogy a vármegye községei képviseltek magukat a gyűlésen. Budapestről, a politikai központból országos nevű politikusok vesznek részt; a neveket majd a hét végén megjelenő plakátok fogják felsorolni. Az összes előjelekből tehát határozottan megállapíthatjuk, hogy október hó 8-án jelentős események színhelye lesz Zombor, s a nagyszabású népgyűlés fényes manifesztációja lesz annak, hogy a zombori nép öntudatra ébredt, s jogait és érdekeit erélyesen megvédelmezi.

A kalocsai érsek Zomborban. Csernoch János kalocsai érsek hétfőn, szeptember 25-én, egész csöndben és váratlanul látogatásával tisztelte meg városunkat. A puritán erkölcsű, a hiú pompát és ünneplést kerülő egyházfejedelem inkognitóban érkezett és szigorúan mellőzni kérte a hivatalos fogadtatást. Ide utazásának pusztán udvariassági célja volt: visszaadta a látogatást azoknak, akik az ő érseki beiktatásán a város és vármegye képviselőiben résztvettek. Ezenkívül mindössze a kath. legényegylet s a két zárdát látogatta meg, és kedden reggel már visszautazott székhelyére. Az érsek Fejér Gyula apátplébános vendége volt, aki hétfőn este fényes vacsorát adott a magas vendég tiszteletére. Akiknek alkalmuk volt érintkezni az egyházfejedelemmel, azok nem győzik eléggé magasztalni szeretetreméltó, nyájas és barátságos modorát, amely neki különben egész egyházi és közéleti pályafutása alatt karakterisztikus egyéni tulajdonságát képezte.

Az óbecsei választás. A Radovánovics György halálával megüresedett óbecsei mandátumra van már kormánypárti aspiráns: Dungszerzki Bogdán óbecsei földbirtokos személyében. A függetlenségi és 48-as párt — mint értesülünk — holnap dönt véglegesen a jelöltség kérdésében. E pillanatig csak annyit mondhatunk biztosan, hogy függetlenségi jelölt mindenestre lesz s a függetlenségi pártnak ma erősebb kilátásai vannak a győzelemre, mint bármikor a múltban, mert az óbecsei kerület kormánypárti választói közül sokan kiábrándultak a mungókból. A választást a vármegye központi választmánya október 5-re tűzte ki. Választási elnök Kleiner Lajos vármegyei aljegyző, tiszteletbeli főjegyző lesz.

A főispán itthon. Vojnits István főispán Karlsbadból, szabadságának megszakításával, vasárnap haza jött, hogy az óbecsei választást irányítsa. Hétfőn már ki is utazott a kerületbe.

Az iparkamarai választás. Tudvalevőleg kedden folyt le nálunk az iparkamarai kültagok választása, amely eléggé mozgalmas volt és élénk hullámvásba hozta a kedélyeket. A választás tanulságaival vezércikkünkben foglalkozunk; itt csak az eredményt közöljük a következőkben: A kereskedők körében két lista volt forgalomban: az egyik a kereskedelmi testületé, amelyen Mayer István és Lövy Vilmos volt a jelölt, a másik a munkapárté, amely Novákovits Izidor és Bárány Zsigmondot kandidálta. Az utóbbiaknak semmi kilátásuk sem mutatkozott, azért vissza is vonultak. Beadatott 78 szavazat. Ebből Mayer István kapott 77, Lövy Vilmos 76 szavazatot. Póttagnak megválasztották 78 szavazattal Spitzer Sándort. Egy-egy szavazatot kaptak még a rendes tagságra: Novákovits Izidor, Heindlhoffer Róbert és Spitzer Sándor. — Az iparosok megválasztották rendes tagnak Szemes Józsefet és Bosnyák Józsefet, póttagnak Hajósevit András. Szemes József 152, Bosnyák József 108 szavazatot kapott. A kormánypárt jelöltjére, Steiner Lajosra 18-an szavaztak, kik közül 17 kortes volt.

Uj középiskolai tanárjelölt. Mint értesülünk, dr. Petényi Gyula — Petényi József tanító, törvényhatósági bizottsági tag s a zombori függetlenségi párt titkárának fia — a napokban jeles eredménnyel letette a budapesti tudományegyetemen a középiskolai tanári vizsgát.

A Rákóczi-óda. A Rákóczi-szoborbizottság határozata folytán Vértési Károly szoborbizottsági elnök fölkérte Dömötör Pál jeles költőnket a szobor leleplezési ünnepélyén elszavalandó óda megírására. A megbízást Dömötör Pál készségesen elfogadta s egy szersmind a szoborbizottság által felajánlott 100 korona tiszteletdíjat a szoboralap javára ajánlotta föl.

Előléptetett zombori tanár. A hivatalos lap keddi száma közli, hogy dr. Ferencsik Lajos zombori főgimnáziumi tanár a szolnoki állami főgimnázium igazgatójává nevezetett ki. A közkezdveltségben állott népszerű tanár távozását fölöttébb sajnálják nagyszámú tisztelői, míg másfelől őszintén örvendenek a megérdemelt előléptetésnek.

Halálozás. Részvétellel vettük a gyász hírt, hogy özv. Mihálovich Istvánné szül. Tóth Amália, Zentán szeptember 25-én, élete 73-ik évében elhunyt. Temetése szeptember 27-én ment végbe. A megboldogultat előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja.

A tankerületi főigazgató Zomborban. Dr. Szele Róbert, szegedi tankerületi főigazgató vasárnap Zomborba érkezett, hogy a helybeli állami főgimnáziumban hivatalos látogatást tegyen.

Dalestély. Hír szerint a zombori iparos dalárda vasárnap, október 1-én, az ipartestület helyiségében dalestélyt rendez. A műsort és egyéb tudnivalókat, úgy látszik, titokban tartja a rendezőség.

Hirdetményi kivonat. A m. kir. 6. honvédegyezkedés 2. zászlóalj közérkezési bizottsága folyó évi október hó 25-én délelőtt 9 órakor a zombori honvédlaktanya földszint 12. számú helyiségében az 1912. évre szükséges hús és egyéb élelmi cikk biztosítása céljából versenytárgyalást tart. Bővebb felvilágosítás a honvédlaktanyában kapható. — Közérkezési bizottság.

Elveszett és talált pénztárca. A rendőrség közhírré teszi, hogy elveszett egy fekete bőrtárca, melyben 30 korona készpénz volt és egy arképes igazolvány. A becsületes megtaláló éreket a tárgyat szolgáltatassa be a rendőrkapitányi hivatalba. Viszont közhírré teszi a rendőrség azt is, hogy egy, pénzt tartalmazó tárca, mint talált tárgy, van letétben a kapitányságnál, ahol a tulajdonos, kellő igazolás után, átveheti.

Lóverseny.

A szeptember 30-án és október 1-én Zomborban tartandó lóverseny ideiglenes programja a következő:

I. nap. Szeptember 30.

II. Lovaregyleti díj. 1000 korona. Táv. 1400 m. Mikes A.: Geri. Kiss Géza: Cora Pearl. Roffi ménes: Marionette. Kállay Regina: 1000. Kállay Szabolcs: Sikló. Molnár Lajos: Igazlegyen, Eda. Wodianer Béla: Páfrány. Hollán Jenő: Fata Morgana. Hajnal Alajos: Scarcely. Korbuly Lajos: Piroskirály. Br. Neumans R.: Mortalla. Negropontes Gy.: Praterspatz. Sável Kálmán: Pityi Palkó. Haber Lajos: P. S. Hg. Taxis M. E.: Grande-Dieseuse. Zsivánovits E.: Nevermore.

III. Urlovasok díja. (Gátverseny.) 1200 kor. Táv. 2400 m. Kiss Géza: Cora Pearl. Roffi ménes: Marionette. Molnár Lajos: Eda, Dollár, Sylva. Wodianer Béla: Blieriot II. Ambrózy György: Rojtos. Kállay Regina: 1000. Br. Neumans R.: Ariadne. Csernyák I.: Gadfly. Br. Baits Péter: Damon, Spatzi (fv.) Zsivánovits E.: Monet.

IV. Handicap. 1800 kor. Táv. 1800 m. Brunhuber László: Suffragette II. Roffi ménes: Marionette. Molnár Lajos: Eda, Igazlegyen, Sylva. Wodianer Béla: Páfrány, Blieriot II. Hollán Jenő: Bac. Haber Lajos: P. S. Br. Baits Péter: Fingerhut, Vándor, Spatzi (fv.) Gr. Pejacevich A.: Velesta.

V. Államdíj. 1300 kor. Táv. 3000 m. Molnár Lajos: Sylva, Dollár. Wodianer Béla: Blieriot II. Br. Neumans R.: Polydore. Haber Lajos: P. S. Negropontes György: Praterspatz. Br. Baits Péter: Damon, Spatzi (fv.) Hg. Taxis E. M.: Grande-Dieseuse. Zsivánovits E.: Nevermore.

II. nap. Október 1.

I. Zombori díj. 1200 kor. Táv. 1600 m. Mikes A.: Geri. Kiss Géza: Cora Pearl. Molnár Lajos: Igazlegyen, Eda. Wodianer Béla: Páfrány. Br. Neumans R.: Mortalla. Negropontes György: Praterspatz. Sável Kálmán: Pityi Palkó. Br. Baits Péter: Fingerhut. Hg. Taxis E. M.: Grande-Dieseuse. Zsivánovits E.: Nevermore.

II. Bácsmezei díja. 2400 kor. Táv. 2000 m. Molnár Lajos: Eda, Sylva. Wodianer Béla: Blieriot II. Hollán Jenő: Bac. Br. Neumans R.: Polydore. Haber Lajos: P. S. Br. Baits Péter: Damon, Fingerhut. Zsivánovits E.: Nevermore. Hg. Taxis E. M.: Grande-Dieseuse.

III. Gátverseny handicap. 1500 kor. Táv. 2600 m. Roffi ménes: Marionette. Molnár Lajos: Eda, Dollár, Sylva. Wodianer Béla: Blieriot II. Ambrózy György: Rojtos. Br. Neumans R.: Ariadne. Csernyák I.: Gadfly. Br. Baits Péter: Vándor, Damon, Spatzi (fv.) Zsivánovits E.: Monet.

IV. Zárhandicap. 1500 korona. Táv. 1200 m. (27 aláírás.) Az összes sikkversenyekben nevezett valamennyi ló.

Zombor, 1911 évi szeptember 26-án.

Konyovits Antal s. k.,
titkár.

HIRDETÉSEK.

ANGOL
RAGLÁN

40 koronáért;

kalap- és nyakkendő-
ujdonságok

kaphatók:

Goldfahn Sándor és Fia

cégnél Zombor, Kossuth-u.

ELADÓ

12 darab tenyészsertés
(mangolica) elválasztott malacokkal és egy kansertéssel együtt, esetleg egyenként is.

Továbbá nagyobb mennyiségű **lágú és kemény hasábfá**, valamint **dorong-fa**, akár vagon-rakomány szerint, akár kisebb mennyiségben **eladó** és mindennap megtekinthető alulírott nál:

Merkli János,
nádiónó gyáros
Vasútállomás: Szond.

M. kir. szegedi II. honvéd kerület hadbiztossága.

6180/1911. számhoz.

Hirdetményi kivonat.

Termény és anyagjándóságok szállításának nyilvános versenytárgyalás útján való biztosítására vonatkozóla.

A m. kir. szegedi II. honvéd kerületbeli csapatok kenyér és zabszükségleteinek szállítás útján való biztosítása céljából, kizárólag írásbeli ajánlatok útján az alább felsorolt állomásokon és időben nyilvános versenytárgyalások fognak tartatni, és pedig:

Aradon	follyó évi október 24-én a 8. h. gy. e. 3. zlj.
Baján	27-én a 4. h. h. e. 1. oszt.
Lugoson	3-án a 8. h. gy. e. 1. zlj.
Nagybecskerekén	3-án a 5. h. gy. e. 3. zlj.
Oravicabányán	20-án a 7. h. gy. e. 2. zlj.
Orsován	16-án a 8. h. gy. e. 4. zlj.
Pancsován	6-án a 7. h. gy. e. 3. zlj.
Szabadkán	9-én a 6. h. gy. e. 1. zlj.
Ujvideken	11-én a 6. h. gy. e. 3. zlj.
Versecen	16-án a 7. h. gy. e. 1. zlj.
Zomborban	9-én a 6. h. gy. e. 2. zlj.

gazdasági hivatalának irodájában.

Az egyez állomások szükséglete és a szállítási feltételek az egyidejűleg kiadott „Hirdetmény”-ből, továbbá az előkészített „Szállítási feltételek füzetéből” megtudhatók, melyek a m. kir. szegedi II. honvéd kerület hadbiztosságánál, valamint a megnevezett állomásokon elhelyezett honvéd csapatok gazdasági hivatalainak, illetőleg a honvéd állomás parancsnokságok irodáiban betekintheők.

A „Szállítási feltételek füzeté” kívánatra a kerület hadbiztosságától díjmentesen megszereshetők.

Szeged, 1911. évi szeptember hó 17-én.

M. kir. szegedi II. honvéd kerületi hadbiztosság.

143-1-1

2 Wertheim-kassza

eladó

Grujits Vladimir üzletében.

KIADÓ BOLTHELYISÉG.

Zrínyi- (Párisi) utcában
Tárczay Dezső-féle házban
egy bolthelyiség

november 1-től kiadó.

132

Bővebbet:

3-3

Mihajlovits gyógyszerésznél.

ÉRTESÍTÉS I

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy Délmagyarországban a legnagyobb szabású, modern

JÉGGYÁRUNKAT

üzembe helyeztük

és a n. é. közönség rendelkezésére áll. Jégmegrendeléseket — levelező-lapon is — elfogadunk és a legkisebb mennyiséget is házhoz szállítjuk.

Zombor, 1911. évi július hó 16-án.

Tisztelettel

„UNIO” JÉGGYÁR.

106-16

Palace sec.

a Magyar Pezsgő királya!

Kapható:

MAYER ISTVÁN

fűszer- és csemege-üzletében

42 ZOMBORBAN. 5-5

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonkénti elérhető jövedelem 300—600 K.

Hecht Bankház Részv.-Társ.

BUDAPEST, Ferenczyek tere 6.

89-87

November hó 1-ére kiadó lakás!

A Gazdasági Egyesület házának Kulcs-utcai részén egy négy lakószoba, előszoba, fürdőszoba és megfelelő mellékhelyiségekkel álló emeleti lakás kiadó. Bővebb értesítés nyerhető:

Csávosi Lajosnál, Zombor.

135-3

Pulyka

hófehér és bronz

— szeptember hó végéig való vételnél —

páronként 10 K.-ért eladó:

Falcione Sándor

Elza-major gazdaságában Zombor.

Eladó ház!

Zomborban, kifogástalan jókarban, **négy szoba, előszoba, nyári-konyha**, több mellékhelyiség, külön bekerített udvar, igen termékeny kert és bevezetett villamos világítással — **igen olcsón eladó.**

Felvilágosítással szolgál:

BÓZSITY M.

bank- és árúbizományi üzlet

136-3-3 Zombor. (III. Konyovits-utca 16.)

HUNGARIA-FÜRDŐ

ZOMBOR.

GŐZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig d. u. fél 2-től 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak minden nap — vasárnap délután kivételével — használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

Zombor, Kossuth Lajos-utca (Frey-ház).

ANATOMIAI férfi-, női-

129 és 100-5

gyermek - cipőkben

nagy választék.

Egységes szabott árak:

4.50, 6.50, 7.50, 8.50, 10, 13, 17 és 22 korona.